

(Гумілевський), 1858 р.). Деякі видання Української православної церкви вже надійшли у фонд бібліотеки.

Клуб ' 'Краєзнавець' ', що діє при бібліотеці, об'єднує людей різних за фахом, освітою, віком. Тут читаються лекції з історії краю, охорони пам'яток історії та культури, про діяльність видатних учених, художників, артистів, життя та діяльність яких пов'язана з Харківщиною. Великий інтерес викликали вечори, присвячені письменникам О.Вишні, В.Чичванському, Ю.Стадниченку, О.Ковальовій, В.Левіну, художникам М.Самокишу, С.Васильківському, академіку архітектури О.Бекетову.

У відділі краєзнавчої роботи створено фонд-альбом, який вміщує довідковий матеріал з історії харківських вулиць. У ньому є статті про пам'ятники архітектури,

діяльність артистки О.Кадміної, архітекторів О.Бекетова, Е.Васильєва, вихідців із Слобожанщини та ін.

Слід зазначити, що краєзнавці-читачі здійснюють по суті професійні дослідження з історії краю, є авторами путівників, нарисів у пресі.

Краєзнавці беруть участь в акціях моральної спрямованості — у поверненні вулицям Харкова їх історичних назв, у відкритті меморіальних дошок на честь видатних діячів. У полі постійної уваги краєзнавців і не менш благородна справа: разом з Товариством охорони пам'яток, працівниками літературного та історичного музеїв обстежується меморіальна частина міського кладовища.

На вістрі часу — відродження у бібліотеці українського відділу.

ЛИСТИ НАШИХ ЧИТАЧІВ

У ПОШУКАХ БОРЖНИКА

Як боротися з читацькою заборгованістю? Ця проблема, на жаль, не обминає жодну установу.

Звіти по Київському політехнічному інституті показують, що майже третина читачів заборгувала книгозбірні. І це з 34 тисяч студентів, яких обслуговує відділ навчальної літератури науково-технічної бібліотеки КПІ. Приміром, тільки у 1990—91 рр. боржників нараховувалось до 900 чоловік.

'Традиційні' заходи (перереєстрування читацьких квитків, листи-нагадування і т.п.) не дають належного ефекту.

Втім, від усталених форм захисту книги від читача ми не відмовляємося.

З КПІ щорічно відчисляється понад 4000 студентів. Деякі з них 'забувають' документи в інституті. Забутість ця часом триває роками. Страждають на що 'хворобу' й іноземні студенти, котрі з різних причин терміново покидають нашу країну.

Раніше бібліотека на рік укладала договір з нотаріальною конторою, яка на кожного нашого боржника оформляла припис. Послуги були безкоштовні, потім ціна на них стала зростати.

Частково ми віддаємо ці гроші інституту тоді, коли судові інстанції впливають на нашого боржника, той повертає книги, і компенсує витрати на оформлення виконавчого припису.

Приміром, за 1991 р. нам вдалося оформити 162 таких листи на 1149 книжок. І 75 читачів повернули нам 553 примірники, а 28 — сплатили за кожний загублений екземпляр у 10-ти кратному розмірі.

Для оформлення нотаріального припису необхідно здавати копію читацького формуляру з підписом студента і копію всіх книжкових формулярів, не повернутої ним літератури.

Необхідно виділити працівника, на якого покласти

численні операції аж до відправки документів до суду (від нотаріуса ми отримуємо тільки виконавчий припис і печатку).

Нотаріус не несе відповідальності за термін оформлення виконавчого припису, а суд (як ми переконалися) — за те, щоб борг був стягнутий, тому ми часто не одержуємо відповіді на виконавчий лист і знову змушені писати скаргу.

Якщо адресат вибув, бібліотека розпочинає його пошуки самотужки: надсилає запити в районний чи міський ВВС, у міськдовідку. Ще несприятливіша ситуація для повернення книг, коли боржник не працює, відшкодувати збитки не спроможний.

Нотаріусу стало не вигідно займатися бібліотечними справами, позаяк основний прибуток він отримує від інших, вигідніших справ. Дедалі більш неохотно укладаються і договори щодо майбутньої з нами роботи.

Отже, давайте разом подумаємо, як створити єдине нотаріальне обслуговування бібліотек, організувати, скажімо, спеціальну контору, яка б займалася стягненням боргів, спростила процес оформлення виконавчого припису.

Така установа могла б вирішувати і питання про боржників-іноземців, котрі ввозять літературу, що належить книгозбірням.

Наголошую: складання нотаріального припису справляє враження навіть на злісних винуватців.

Поки що виконавчий припис згідно із законодавством нотаріальна контора може оформити, якщо читач не повернув книгу протягом 3 років (і не більше).

При розробці нової інструкції про збереження книжкових фондів у ній слід врахувати специфіку вузівських бібліотек і надати їм право при оформленні виконавчого припису на читача-недбайла, встановити строк користування літературою з урахуванням терміну навчання студента в інституті.

Т. Ю. МЕЖЕРИЦЬКА,
завідувачка відділу навчальної літератури НТБ
Київського політехнічного інституту